

Will the REAL Leader please stand up?

1. In the desert, the *Yidden* had water from the well of *Miriam*. When she died the well stopped giving water and it returned in the merit of *Moshe*. Why?
2. The clouds in the desert were in honor of *Aharon*. When he died they left. What is the dispute if they also came back in the merit of *Moshe*?
3. Were there different types of clouds? What was their purpose?
4. A *Sukkah* represents the clouds that were with the *Yidden* in the desert. There were seven clouds. Why doesn't a *Sukkah* have seven walls?
5. Which is the earliest GPS in history?
6. What did *Horav Soloveichik* say after attending the *Farbrengen*?
7. *Tzadikim* give to *Yidden* only *Ruchniyus* (spiritual needs) or also *Gashmiyus* (material needs)?

Based on *Likutei Sichos Volume 18 pages 253-261 and others*

הבא לקמן מיוסד על לקוטי שיחות חלק יח ע' 253 ואילך

ישנם שני סיפורים בפרשתנו, הסתלקות מרים והסתלקות אהרן:

1. **פרק כ פסוק א:** ויבואו בני ישראל כל העדה מדבר צין... ותמת שם מרים ותקבר שם. **פסוק ב:** ולא הי' מים לעדה, ויקהל על משה ועל אהרן. **פסוק ג:** וירב העם עם משה ויאמרו לאמר לו גוענו בגוע אחינו לפני ה'. **פסוק ד:** ולמה הבאתם את קהל ה' אל המדבר הזה למות שם אנחנו ובעירנו. **פסוק ה:** ולמה העליתונו ממצרים להביא אותנו אל המקום הרע הזה... ואין מים לשתות... **פסוק יא:** וירם משה את ידו ויך את הסלע במטהו פעמיים, ויצאו מים רבים ותשת העדה ובעירם.
2. **פרק כ פסוק כב:** ויסעו מקדש ויבואו בני ישראל כל העדה הר ההר. **פסוק כג:** ויאמר ה' אל משה ואל אהרן בהר ההר על גבול ארץ אדום לאמר. **פסוק כד:** יאסף אהרן אל עמיו... **פסוק כה:** קח את אהרן ואת אלעזר בנו והעל אותם הר ההר... **פסוק כז:** וימת אהרן שם בראש ההר... **פסוק כט:** ויראו כל העדה כי גוע אהרן ויבכו את אהרן שלשים יום כל בית ישראל. **רש"י** – כי גוע: שנסתלקו ענני כבוד. **פרק כא פסוק א:** וישמע הכנעני מלך ערד ישב הנגב כי בא ישראל דרך האתרים וילחם בישראל.. **רש"י:** שמע שמת אהרן ונסתלקו ענני הכבוד וכו'.

דהיינו: הבאר חזר, כמ"ש מפורש בתורה. אבל - האם העננים חזרו?

שיטת הגמרא:

3. **תענית ט, א:** ר' יוסי ברבי יהודה אומר, שלשה פרנסים leaders טובים עמדו לישראל, אלו הן: משה ואהרן ומרים. ושלוש מתנות טובות ניתנו על ידם, ואלו הן באר וענן ומן. באר

בזכות מרים, ענן בזכות אהרן מן בזכות משה. מתה מרים נסתלקו הבאר שנאמר ותמת שם מרים וכתוב בתרי' ולא הי' מים לעדה וחזרו בזכות שניהם. מת אהרן נסתלקו ענני כבוד שנאמר וישמע הכנעני מלך ערד. מה שמועה שמע? שמע שמת אהרן ונסתלקו ענני כבוד וכסבור ניתנה לו רשות להלחם בישראל... חזרו שניהם בזכות משה. מת משה נסתלקו כולן שנאמר (זכרי' יא, ח) ואכחיד removed את שלשת הרועים בירח אחד. וכי בירח אחד מתו? והלה מרים מתה בניסן ואהרן באב ומשה באדר! אלא מלמד שנתבטלו ג' מתנות טובות שנתנו על ידן, ונסתלקו כולן בירח אחד.

שיטת רש"י:

4. **חוקת כא, כ:** ומבמות הגיא אשר בשדה מואב. **רש"י:** כי שם מת משה ושם בטלה הבאר.

דהיינו שהבאר חזר, ובמילא מסתבר שגם העננים חזרו כי למה זכותו של משה לא עזר.

אולי יש לומר שלא חזרו – כי "פעולתם" של העננים היו מסביבם בשביל **ארבעה** דברים:

5. **בשלח יג, כא:** וה' הולך לפניו יומם בעמוד ענן **לנחותם הדרך**. (gps)
6. **עקב ח, ד:** שמלתך לא בלתה worn out מעליך. **רש"י:** ענני כבוד היו שפין בכסותם ומגהצים press אותם כמין כלים מגוהצים.
7. **בהעלותך י, לד:** וענן ה' עליהם יומם בנסעם מן המחנה. **רש"י:** שבעה עננים כתובים במסעיהם, ארבע מארבע רוחות, ואחד למעלה ואחד למטה, ואחד לפניו מנמיך את הגבוה ומגביה את הנמוך והורג נחשים ועקרבים.
8. **שׁוׁע אדה"ז סתרכ"ה:** הם היו ענני כבודו שהקיפם בהם לצל לבל יכה בהם שרב ושמש.

והר ההר הוא על גבול ארץ אדום (כנ"ל קטע 2) ובמילא לא צריך לכל הנ"ל.

אבל א"א לומר כן:

9. **פרשתנו פרק כא פסוק ד:** ויסעו מהר ההר דרך ים סוף: **רש"י:** וכאן חזרו לאחוריהם שבע מסעות!
10. **יתרו יט, ד:** אתם ראיתם אשר עשיתי למצרים ואשא אתכם על כנפי נשרים ואביא אתכם אלי. **רש"י:** ויסע מלאך האלקים וגו' ויבא בין מחנה מצרים וגו' והיו מצרים זורקים חצים ואבני בליסטראות והענן מקבלם!
11. **פרשתנו פרק כא פסוק א:** וישמע הכנעני מלך ערד ישב הנגב כי בא ישראל דרך האתרים וילחם בישראל.. **רש"י:** שמע שמת אהרן ונסתלקו ענני הכבוד וכו'.
12. **בלק כה, ד:** ויאמר ה' אל משה קח את כל ראשי העם והוקע אותם לה' נגד השמש וישב חרון אף ה' מישראל. **רש"י:** נגד השמש: לעין כל. ומדרש אגדה, השמש מודיע את החוטאים, הענן נקפל מכנגדו והחמה זורחת עליו.

מזה רואים שהעננים חזרו – אז למה 1. רש"י לא אומר שחזרו, 2. בזכות משה.

* * *

והביאור:
ישנם שני סוגים של עננים: "עננים" ו"ענני כבוד".

"עננים":

13. קטע 7 למעלה.
14. **האזינו לב**, י: ימצאו בארץ מדבר... יסובבנהו: **רש"י**: שם סבבם surrounded them והקיפם בעננים.

"ענני כבוד":

15. **אמור פרק כג, פסוקים מב-מג**: בסוכות תשבו שבעת ימים כל האזרח בישראל ישבו בסוכות. למען ידעו דורותיכם כי בסוכות הושבת את בני ישראל בהוציא אותם מארץ מצרים: **רש"י**: כי בסוכות הושבת – ענני כבוד.
16. **פרשתנו פרק כ פסוק כט**: ויראו כל העדה כי גוע אהרן ויבכו את אהרן שלשים יום כל בית ישראל. **רש"י** – כי גוע: שנסתלקו ענני כבוד. **פרק כא פסוק א**: וישמע הכנעני מלך ערד ישב הנגב כי בא ישראל דרך האתרים וילחם בישראל.. **רש"י**: שמע שמת אהרן ונסתלקו ענני הכבוד וכו'.
17. ענני הכבוד – ראה: פינחס כו, יג. מסעי לג, מ. עקב ח, ד. עקב י, ו.

* * *

עפ"ז נוכל להבין סוגיא מעניינת בהלכות סוכה.

18. **ב"ח סי' תרכה בסופו**: ודע שר' אליהו מזרחי בפ' בהעלותך הקשה למה לא צותה התורה שיעשו בסוכה א' מלמעלה וא' מלמטה וד' מד' רוחות דומיא דענני הכבוד?

ויש להוסיף בקושייתו – למה לא עושים זכר גם לענן השביעי "לפניהם"?
וע"פ הנ"ל מוסבר ואכן כך כתוב בשולחן ערוך:

19. **טור ושו"ע סתרכ"ה**: בסוכות תשבו שבעת ימים, למען ידעו דורותיכם כי בסוכות הושבת את בני ישראל בהוציא אותם מארץ מצרים, הם היו **ענני כבודו** שהקיפם בהם לצל... ודוגמא לזה ציונו לעשות סוכות העשויות לצל...

* * *

בזכות הצדיקים ישראל מקבלים דברים, משא"כ ממשה מקבלים כל הדברים **ההכרחים**, וכל הזמן שהם צריכים לזה, ואפילו לאחר ההסתלקות.

20. **בשלח טז, לה**: ובני ישראל אכלו את המן ארבעים שנה עד בואם אל ארץ נושבת, את המן אכלו עד באם אל קצה ארץ כנען. **רש"י**: ... נמצאו מכחישין זה את זה? אלא בערבות מואב כשמת משה בז' אדר פסק המן מלירד, ונסתפקו ממן שלקטו בו ביום, עד שהקריבו העומר בששה עשר בניסן שנאמר (יהושע ה, יא) ויאכלו מעבור הארץ ממחרת הפסח.

21. אג"ק אדמו"ר הרי"ץ ח"א ע' קמא: גבורי ישראל, מגיני ארץ, בהשיבם נפשם אל חיק אביהם שבשמים... הנה לא זו בלבד שלא יפרדו מעל צאן מרעיתם...